



JUSTITSMINISTERIET

Folketinget
Retsudvalget
Christiansborg
1240 København K
DK Danmark

Dato:
Kontor: Procesretskontoret
Sagsbeh: Ketilbjørn Hertz
Sagsnr.: 2018-0037-0028
Dok.: 1009779

Hermed sendes besvarelse af spørgsmål nr. 14 (L 74) vedrørende forslag til lov om ændring af retsplejeloven og lov om retsafgifter (Udvidelse af statslige myndigheders adgang til at møde i retssager ved egne ansatte, indførelse af adgang til at klage over advarsler meddelt dommere og dommerfuldmægtige, fritagelse for retsafgift i sager om medmoderskab m.v.), som Folketingets Retsudvalg har stillet til justitsministeren den 11. februar 2019.

Søren Pape Poulsen

/
Henrik Hjort Elmquist

Slotsholmsgade 10
1216 København K.

T +45 7226 8400
F +45 3393 3510

www.justitsministeriet.dk
jm@jm.dk

Spørgsmål nr. 14 (L 74) vedrørende forslag til lov om ændring af retsplejeloven og lov om retsafgifter. (Udvidelse af statslige myndigheders adgang til at møde i retssager ved egne ansatte, indførelse af adgang til at klage over advarsler meddelt dommere og dommerfuldmægtige, fritagelse for retsafgift i sager om medmoderskab m.v.) fra Folketingets Retsudvalg:

”Vil ministeren udarbejde et ændringsforslag, der indebærer, at den foreslåede ordning i lovforslaget – om at udvide statsligt ansattes adgang til at møde i retten for deres arbejdsgiver – indskrænkes til alene at gælde i byretten?”

Svar:

Som anført i pkt. 2.1.2.1 i lovforslagets almindelige bemærkninger vil det efter Justitsministeriets opfattelse begrænse en hensigtsmæssig brug af de udvidede muligheder for, at statsligt ansatte kan møde i civile retssager, hvis statsligt ansatte afskæres fra at møde for deres arbejdsgiver i landsretten.

En begrænsning, som indebærer, at statsligt ansatte kun kan møde i civile retssager i byretten, vil endvidere indskrænke de muligheder, statslige myndigheder allerede i dag har for at kunne møde i landsretten ved egne ansatte.

Efter Justitsministeriets opfattelse bør et ændringsforslag som nævnt i spørgsmålet derfor i det mindste suppleres med en adgang til, at en statsligt ansat, der – eksempelvis under en tidligere ansættelse som advokat eller advokatfuldmægtig – har opnået møderet for landsret, også kan møde i landsretten.

Endvidere bør møde i Sø- og Handelsretten i sager om insolvensskifte sidestilles med møde i byretten. Sådanne sager behandles uden for Storkøbenhavn ved byretten (skifteretten), og der bør ikke være forskel på statsligt ansattes mulighed for at møde i sådanne sager afhængig af, hvor i landet sagen hører hjemme.

Et ændringsforslag som nævnt i spørgsmålet kan med disse tilføjelser udformes på følgende måde:

“Æ n d r i n g s f o r s l a g

Til § 1

x) I det under *nr. 13* foreslåede § 260, *stk. 4, 1. pkt.*, ændres ”, landsretten og Sø- og Handelsretten” til: ”og i Sø- og Handelsretten i sager omfattet af § 15, *stk. 2, nr. 3*”.

[Statsligt ansatte kan møde i byretten og i Sø- og Handelsretten i sager om insolvensskifte]

y) I det under *nr. 13* foreslåede § 260, *stk. 4*, indsættes som *3. pkt.*:

”Personer omfattet af *stk. 3, nr. 4*, der er ansat i en statslig myndighed, kan møde for en part i landsretten og i alle sager i Sø- og Handelsretten, når den ansatte har opnået møderet for landsretten og for Sø- og Handelsretten efter bestemmelsen i § 133 eller møder med henblik på at opnå en sådan møderet.”

[Statsligt ansatte med møderet for landsret kan møde i landsretten og i alle sager i Sø- og Handelsretten]

B e m æ r k n i n g e r

Til nr. x

En ansat i en offentlig myndighed, der ikke er ansat med det særlige formål at møde i retten, kan efter de gældende regler møde i en civil retssag for myndigheden, jf. retsplejelovens § 260, *stk. 3, nr. 4*.

Med lovforslaget foreslås det, at statslige myndigheder fremover også kan møde i retten ved personer, der er ansat med det særlige formål at møde i retten, jf. lovforslagets § 1, *nr. 12*. Samtidig foreslås det, at en ansat i en statslig myndighed fremover skal have en dansk juridisk bachelor- og kandidatuddannelse for at kunne møde i retten for myndigheden, og at ansatte i en statslig myndighed fremover kun skal kunne møde for myndigheden i byretten, landsretten og Sø- og Handelsretten, jf. lovforslagets § 1, *nr. 13*.

Med ændringsforslaget foreslås det at ændre den foreslåede adgang for statsligt ansatte til at møde for myndigheden i byretten, landsretten og Sø- og Handelsretten til en adgang til at møde for myndigheden i byretten og i Sø- og Handelsretten i sager omfattet af retsplejelovens § 15, *stk. 2, nr. 3* (det hidtidige *nr. 5*, der som følge af lovforslagets § 1, *nr. 3*, bliver *nr. 3*).

Ændringsforslaget indebærer, at statsligt ansatte, der ikke har opnået møderet for landsret eller møder for at opnå sådan møderet, alene kan møde i retten i medfør af retsplejelovens § 260, *stk. 3, nr. 4*, dels i byretten og dels

i Sø- og Handelsretten i sager vedrørende begæring om rekonstruktionsbehandling, konkurs eller gældssanering i de områder, der er henlagt under Københavns Byret, retten på Frederiksberg og retterne i Glostrup og Lyngby. Om statsligt ansatte, der har opnået møderet for landsret eller møder for at opnå sådan møderet, henvises til ændringsforslag nr. y.

Som anført i den kommenterede høringsoversigt (L 74 – bilag 1) påhviler det en offentlig myndigheds ledelse at tilrettelægge myndighedens arbejde, så det sikres, at myndigheden handler sagligt og i overensstemmelse med god forvaltningsskik. Dette gælder også med hensyn til organiseringen af en statslig myndigheds repræsentation i civile retssager, herunder ved at sikre, at de pågældende ansatte har de nødvendige kvalifikationer.

Heri ligger også, at myndighedens ledelse skal sikre, at de pågældende ansatte har de fornødne kvalifikationer til at kunne varetage førelsen af en civil retssag. Det vil altså ikke være tilstrækkeligt, at den ansatte har et indgående kendskab til det materielle retsområde, som myndighedens retssager falder ind under. Den enkelte ansatte vil også skulle besidde relevante processuelle kvalifikationer, herunder i forhold til at kunne varetage såvel foreberedelsen som hovedforhandlingen på professionel måde.

Det vil grundlæggende være op til den enkelte statslige myndighed, som vælger at benytte sig af muligheden for at lade en ansat møde for myndigheden i en civil retssag, nærmere at bestemme, hvordan myndigheden vil bibringe de pågældende ansatte de nødvendige kvalifikationer.

Som nærliggende muligheder – ud over at ansætte personer, der fra tidligere ansættelse, eksempelvis i advokatbranchen, har erfaring med førelse af civile retssager – kan nævnes sidemandsoplæring, mentorordninger, supervision og feedback, kursusdeltagelse, efteruddannelse mv.

Som det fremgår af pkt. 2.1.2.1 i lovforslagets almindelige bemærkninger, er det med lovforslaget forudsat, at når en statslig myndighed møder ved en af sine ansatte i en civil retssag, kan dommeren eller dommerne i sagen, hvis de finder det relevant, efter hovedforhandlingen give en tilbagemelding om den statsligt ansattes førelse af sagen.

Retten vil således bl.a. kunne give en tilbagemelding i tilfælde af, at den ansattes førelse af sagen har været utilfredsstillende. Retten vil i den forbindelse kunne angive, hvad der nærmere var utilfredsstillende ved sagsførelsen.

Retten vil kunne give en tilbagemelding både på eget initiativ, og fordi den mødende selv har bedt om en tilbagemelding.

Tilbagemeldingen vil kunne gives mundtligt til den mødende selv, f.eks. efter hovedforhandlingen, men tilbagemeldingen vil også kunne gives mundtligt eller skriftligt til den myndighed, hvor den pågældende er ansat, eventuelt gennem rettens præsident.

En myndighed, der modtager en tilbagemelding om, at en af myndighedens ansattes førelse af en civil retssag har været utilfredsstillende, vil være forpligtet til at reagere adækvat herpå. Det vil afhænge af situationen, hvilken reaktion der vil være adækvat. Som eksempler på reaktioner, der afhængig af situationen kan være adækvate, kan nævnes, at den pågældende ansatte ikke fremover fungerer som rettergangsfuldmægtig, at den pågældende ansatte modtager øget støtte og/eller supervision i fremtidige retssager, eller at den pågældende ansatte efteruddannes i retssagsførelse. Afhængig af situationen kan det også være relevant for myndigheden at iværksætte mere generelle tiltag, som også omfatter andre ansatte, eksempelvis af organisatorisk eller uddannelsesmæssig karakter.

Hvis en statslig ansat efter rettens vurdering ikke fører en civil retssag på en hensigtsmæssig måde, vil retten – ud over det, der er nævnt ovenfor om en tilbagemelding – kunne give den pågældende henstillinger eller pålæg om sagens førelse, jf. de generelle regler i retsplejeloven om førelsen af civile retssager.

Må sådanne henstillinger eller pålæg anses for utilstrækkelige, kan retten pålægge den statslige myndighed at lade retssagen udføre af en advokat, hvis retten ikke finder det muligt at behandle sagen på hensigtsmæssig måde, uden at parten har advokatbistand, jf. retsplejelovens § 259, stk. 2. Et advokatpålæg vil givet fald kunne gives både under sagens forberedelse og under hovedforhandlingen.

Et advokatpålæg vil i givet fald også kunne gives under anke til landsretten, hvis den statslige myndighed under ankesagen giver møde ved en af sine ansatte, der ikke er advokat, jf. herved ændringsforslag nr. y.

Hverken lovforslaget eller ændringsforslaget berører statsligt ansattes adgang til at møde i retten i medfør af andre bestemmelser end retsplejelovens § 260, stk. 3, nr. 4. Lovforslaget og ændringsforslaget berører således ikke

adgangen til at møde i retten i medfør af retsplejelovens § 260, stk. 5, 7 og 10 (fremover stk. 6, 8 og 11, jf. lovforslagets § 1, nr. 13).

Til nr. y

Med ændringsforslag nr. x foreslås det at ændre den foreslåede adgang for statsligt ansatte til at møde for myndigheden i byretten, landsretten og Sø- og Handelsretten til en adgang til at møde for myndigheden i byretten og i Sø- og Handelsretten i sager omfattet af retsplejelovens § 15, stk. 2, nr. 3 (det hidtidige nr. 5, der som følge af lovforslagets § 1, nr. 3, bliver nr. 3).

Ændringsforslag nr. x medfører således, at der ikke længere vil være en almindelig adgang for statsligt ansatte til at møde i landsretten for myndigheden.

Med ændringsforslag nr. y foreslås det at tilføje, at statsligt ansatte kan møde for myndigheden i landsretten og i alle sager i Sø- og Handelsretten, når den ansatte har opnået møderet for landsretten og Sø- og Handelsretten efter retsplejelovens § 133 eller møder med henblik på at opnå en sådan møderet.

Ændringsforslaget indebærer, at en statsligt ansat, der tidligere som advokat eller advokatfuldmægtig har opnået møderet for landsretten og Sø- og Handelsretten i medfør af retsplejelovens § 133, også fremover vil kunne møde for myndigheden i landsretten og Sø- og Handelsretten i medfør af retsplejelovens § 260, stk. 3, nr. 4.

Ændringsforslaget indebærer endvidere, at en statsligt ansat vil kunne møde for myndigheden i landsretten og Sø- og Handelsretten i medfør af retsplejelovens § 260, stk. 3, nr. 4, når sagen er en prøvesag med henblik på at opnå møderet for landsretten og Sø- og Handelsretten i medfør af retsplejelovens § 133. For at kunne aflægge prøve i procedure efter retsplejelovens § 133 skal den pågældende være autoriseret advokatfuldmægtig med proceduretilladelse eller advokat, jf. retsplejelovens § 133, stk. 2. For at en statsligt ansat skal kunne aflægge en sådan prøve vil det derfor i praksis typisk forudsætte, at den pågældende tidligere har opnået beskikkelse som advokat, og at justitsministeren i medfør af retsplejelovens § 122, stk. 3, tillader, at den pågældende udfører den pågældende retssag som advokat.”